

1. tertialrapport 2023

Hovedutvalget for oppvekst og utdanning, 7. juni 2023

Økonomisk status

- Negativt avvik i forhold til periodisert budsjett på 7,9 millioner kroner
- Korrigert for en periodiseringsfeil under sentrale utgifter er det et netto mindreforbruk på om lag 30 millioner kroner
- Mindreforbruket skyldes merinntekter på 95,4 millioner kroner fra skatt, rammetilskudd og intergreringstilskudd
- Programområdene har et samlet merforbruk på 48,5 millioner kroner

Totaloversikt drift – fordelt på hovedutvalg

Hovedutvalg	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Revidert budsjett	Avvik	Års- prognose	Forslag til budsjett- justering
Oppvekst og utdanning	835.182	849.973	- 14.791	2.465.507	1.615.534	2.465.507	50.153
Helse, sosial og omsorg	854.328	878.101	- 23.773	2.529.471	1.651.370	2.529.471	33.037
Kultur, idrett og frivillighet	116.084	112.231	3.852	301.243	189.011	301.243	5.947
Tekniske tjenester	132.293	144.251	- 11.958	- 47.893	- 192.144	- 36.893	34.768
Formannskapet	210.504	212.018	- 1.514	546.158	334.140	546.158	15.608
Sum	2.148.392	2.196.574	- 48.182	5.794.485	3.597.911	5.794.485	139.513

Tilbakeføring av mer-/mindreforbruk

- Det foreslås tilbakeføring av programområdenes mer-/mindreforbruk fra 2022
- Det foreslås enkelte unntak
 - Merforbruk i P02 foreslås dekket av mindreforbruk i P01 (delvis) og P03
 - Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg holdes utenfor ordningen for 2022
- Netto tilbakeføring i 2023 blir på 31,2 millioner kroner som foreslås dekket fra disposisjonsfondet

Prog	Progansv (T)/(1000 kroner)	Avvik	Matematisk beregning	Forslag tilbakeføring
P01	Skole	17 595	17 595	15 329
P02	Barnehage	-7 125	-7 125	0
P03	Forebyggende tjenester (inkl. barnevern)	4 860	4 860	0
Sum hovedutvalg oppvekst og utdanning		15 329	15 329	15 329
P04	Helse	-25 843	-8 809	0
P05	Mennesker med nedsatt funksjonsevne	-35 022	-8 762	0
P06	Hjemmetjenester og institusjon	3 490	3 490	0
P07	Rus og psykisk helse	642	642	0
P08	Sosialtjeneste, etablering og bolig	7 140	7 140	0
Sum hovedutvalg helse, sosial og omsorg		-49 592	-6 299	0
P09	Kultur, fritid og idrett	1 430	1 430	1 430
P10	Medvirkning og lokaldemokrati	568	92	92
Sum hovedutvalg kultur, idrett og frivilighet		1 998	1 522	1 522
P11	Utbygging og samferdsel	1 240	1 240	1 240
P12	Vann, avløp og renovasjon	-1 508		0
P13	Arealplan, klima og miljø	8 677	2 207	2 207
Sum hovedutvalg tekniske tjenester		8 409	3 447	3 447
P14	Ledelse, styring og administrasjon	17 284	9 070	9 070
P15	Samfunnssikkerhet	311	311	311
P16	Næringsutvikling	1 650	622	622
P18	Politisk styring	4 329	891	891
Sum formannskap (ex. P19)		23 574	10 893	10 893
Sum tilbakeføring		49 310	24 892	31 191

Forslag til budsjettjusteringer

- Den økonomiske situasjonen er stram, og omfanget av budsjettjusteringer er begrenset til det som vurderes som mest nødvendig
- Øvrige forhold må vurderes og prioriteres i arbeidet med handlings- og økonomiplan 2024-27
- Nær halvparten av budsjettjusteringene kommer som følge av kompensasjon for økt pris/ deflator eller tilbakeføring av mindreforbruk i 2022

Tiltak/programområde	2023
Kompensasjon økt pris/deflator	29.322
Tilbakeføring mer-/mindreforbruk 2022	31.191
P02 Barnehage	29.202
P04 Helse	1.325
P06 Hjemmetjenester og institusjon	15.000
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	5.000
P09 Kultur, idrett og frivillighet	1.000
P11 Utbygging og samferdsel	1.500
P12 Vann og avløp	25.000
P18 Politisk styring	500
Sum programområdene	139.040

Handlingsdelen

- Tertialrapportene er avviksrapporter
- Rådmannen har ikke lagt opp til at det skal rapporteres på handlingsdelen allerede i 1. tertialrapport
- Naturlig at fullstendig rapportering på handlingsdelen skjer i årsevalueringen for 2023
- Rådmannen vil komme tilbake til kommunestyret i 2. tertialrapport, dersom det er behov for å foreslå endringer eller justeringer.

Hovedutvalget for oppvekst og utdanning

Status økonomi

Tjenesteområde	Revidert budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Revidert budsjett 2023	Avvik prognose i kroner	Prognose
P01 Skole	404.577	408.265	- 3.688	1.151.572	0	1.151.572
P02 Barnehage	293.559	304.094	- 10.535	871.490	0	871.490
P03 Forebyggende tjenester	137.046	137.614	- 568	442.445	0	442.445
Sum	835.182	849.973	-14.791	2.465.507	0	2.465.507

- Samlet merforbruk på 14,8 millioner kroner i 1. tertial
- Forventes at programområdene samlet styret mot balanse ved årets slutt

P01 Skole

- Merforbruk på 3,7 millioner kroner
- Synkende elevtall gir reduserte rammer
- Det må tilrettelegges for flere elever med særskilte og økende behov
- Redusert handlingsrom i tiden fremover
- Flere skoler har utfordringer med å oppfylle lærernormen
- Det jobbes med tiltak for å tilpasse driften til de økonomiske rammene

P01 - Forslag til budsjettjusteringer

	2023	2024	2025	2026	2027
Mer-/mindreforbruk fra 2022	15.329	0	0	0	0
Kompensasjon for økt prisvekst (RNB)	2.593	2.593	2.593	2.593	2.593
Sum budsjettendringer P01	17.922	2.593	2.593	2.593	2.593

- Rådmannen foreslår at programområdet tilføres det samlede mindreforbruket i hovedutvalget fra 2022
- Med de foreslåtte budsjettendringene forventer rådmannen at programområdet styrer mot et mindreforbruk på 9,8 millioner kroner ved årets slutt

P02 Barnehage

- Merforbruk på 10,5 millioner kroner
- Størst avvik på spesialpedagogiske tjenester
- Manglende sykelønnsrefusjon til de kommunale barnehagene
- Tilskudd til de private barnehagene er underbudsjettet
- Det løpende inntaket av «ikke-rettighetsbarn» er utfordrende og anslås til 15 millioner kroner i 2023

P02 - Forslag til budsjettjusteringer

	2023	2024	2025	2026	2027
Konsekvens revidert nasjonalbudsjett (RNB)	3.100	3.100	3.100	3.100	3.100
Tilskudd til private barnehager – kapitaltilskudd	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600
Demografi	6.500	0	0	0	0
Utenbysbarn	2.000	0	0	0	0
Ikke-rettighetsbarn	10.000	0	0	0	0
Kompensasjon økt prisvekst (RNB)	1.450	1.450	1.450	1.450	1.450
Sum budsjettendringer P02	30.650	12.150	12.150	12.150	12.150

- Med styrkingen av årets budsjett forventer rådmannen at programområdet styrer mot balanse ved årets slutt
- Stor usikkerhet knyttet til hvor stort merforbruket blir knyttet til spesialpedagogiske tjenester

P03 Forebyggende tjenester

- Merforbruk på 0,6 millioner kroner
- Merforbruket skyldes oppbemanning i PP-tjenesten for å redusere ventelister
- Merforbruket dekkes innenfor programområdets rammer
- Kostnader til plasserte barn i statlige tiltak ligger foreløpig høyere i 2023 enn 2022, men forventes å bli redusert i løpet av høsten på grunn av flyttinger til mindre kostnadskrevenende tiltak
- Antall varige og nye plasseringer i fosterhjem og statlige tiltak vil kunne påvirke prognosen for året

P03 - Forslag til budsjettjusteringer

	2023	2024	2025	2026	2027
Kompensasjon økt prisvekst (RNB)	1.581	1.581	1.581	1.581	1.581
Sum budsjettendringer P03	1.581	1.581	1.581	1.581	1.581

- Mindreforbruket fra 2022 på 4,9 millioner kroner omdisponeres til P02 Barnehage
- Rådmannen forventer at programområdet styrer mot balanse ved årets slutt

Investeringer

Kommunekassen	Status	Revidert budsjett	Foreslått overført fra 2022	Årsbudsj. (inkl. ikke vedtatt budsjettendringer)	Regnskap hittil i år	Restbudsjett i år	Forslag til budsj. endr.
IKT skole	lht. plan	15.000	2.824	17.824	823	14.177	0
Inventar og utstyr skole	lht. plan	7.000	508	7.508	3.704	3.296	0
Inventar og utstyr barnehage	lht. plan	3.800	167	2.967	0	3.800	0
Inventar og utstyr forebyggende tj.	lht. plan	1.000	453	1.453	186	814	0
Sum		26.800	3.953	30.753	4.712	22.088	0

- Barnevernet og PP-tjenesten er i prosess med å bytte fagsystem
- Uklart hvor stor kostnaden blir, og rådmannen vil komme nærmere tilbake til dette i 2. tertial

Investeringer

Drammen Eiendom	Status	Revidert budsjett	Foreslått overført fra 2022	Års- budsj. (inkl. ikke vedtatt budsjett- endringer)	Regn- skap hittil i år	Rest- budsjett i år	Forslag til budsj. endr.
Oppgradering bygningsmassen	Ikke vurdert	12.400	27.342	39.742	0	12.400	0
Oppgradering bygningsmassen	Iht. plan	3.000	19.553	22.553	0	3.000	0
Optimalisere eksisterende areal i barnehager	Iht. plan	4.000	0	4.000	0	4.000	0
Utvide Berger barnehage	Iht. plan	1.000	0	1.000	0	1.000	0
Sum		20.400	46.895	67.295	0	20.400	0

Øvrige rapporteringspunkter

- Utredning og bygging av frittstående flerbrukshall/ idrettshall på Åskollen

Rådmannen vil komme tilbake til saken i handlings- og økonomiplan 2024-2027.

- Utrede konsekvensene av å endre Åskollen skole til en 1-10-skole

Utredningen viser at det ikke er mulig å etablere en 1-10 skole innenfor dagens bygningskropp

- Demografi grunnskole

Programområdet tilpasser seg rammen for 2023 i løpet av året (nedtrekk på 2,5 millioner)

- Skoleskyss til Sande videregående skole

Ingen elever i videregående opplæring som er bosatt i Drammen kommune har rett til gratis skoleskyss på grunn av avstand

- Fast tilhørighet til en enkelt ungdomsskole for elever fra Askollen

Øvrige rapporteringspunkter

- Kapitaltilskudd til private barnehager
Tilføres 7,6 millioner
- Demografi barnehage
Tilføres 6,5 millioner (36 flere barn)
- Utenbysbarn
Tilføres 2,0 millioner
- Ikke-rettighetsbarn
Tilføres 10 millioner
- Spesialpedagogisk hjelp i barnehager
Behov for grundig analyse og rådmann initiere eksternt rådgivning for å gjennomgå tjenesten, og foreslå bærekraftige modeller for driften i fremtiden

Medarbeidere

Bemanning

- Ingen store endringer i antall ansatte eller årsverk per 1. tertial

	31.12.2022	30.04.2023
Ansatte	7.556	7.540
Årsverk	6.195	6.174

Heltidskultur

Heltidsandel	April 21	April 22	Des 22	April 23
P04 Helse	58,4 %	64,1 %	64,3 %	64,5 %
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	35,3 %	37,2 %	41,7 %	42,4 %
P06 Hjemmetjenester og institusjon	44,0 %	44,0 %	48,9 %	49,1 %
P07 Rus og psykisk helse	59,6 %	66,5 %	71,8 %	71,0 %

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	April 21	April 22	Des 22	April 23
P04 Helse	79,9 %	83,2 %	89,0 %	88,6 %
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	65,6 %	66,3 %	72,7 %	72,8 %
P06 Hjemmetjenester og institusjon	71,1 %	72,8 %	79,4 %	79,0 %
P07 Rus og psykisk helse	80,9 %	83,9 %	88,9 %	88,6 %

Sykefraværsutvikling

	2022	2023	Måltall
P01 Skole	11 %	9 %	7 %
P02 Barnehage	16 %	11 %	11 %
P03 Forebygg. tjenester	12 %	8 %	7 %
P04 Helse	8 %	10 %	7 %
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	13 %	10 %	11 %
P06 Hjemmetjenester og institusjon	13 %	11 %	10 %
P07 Rus og psykisk helse	12 %	6 %	8 %
P08 Sosialtjeneste etablering og bolig	10 %	9 %	6 %

	2022	2023	Måltall
P09 Kultur, idrett og frivillighet	8 %	6 %	6 %
P11 Utbygging og samferdsel	7 %	7 %	6 %
P12 Vann, avløp og renovasjon	6 %	9 %	6 %
P13 Arealplan, klima og miljø	7 %	6 %	5 %
P14-19 Sentrale enheter	5 %	5 %	4 %
Gjennomsnitt	10 %	9 %	8 %

Eierstyring og eieruttak

Utbytte og eieruttak

- I budsjettet er det lagt til grunn 250 millioner kroner i utbytte fra aksjeselskaper
- 120 millioner kroner er definert som et «basis-nivå» som finansierer løpende drift
- Forventet utbytte utover «basis-nivå» benyttes til ekstra egenfinansiering av investeringer
- Foreløpige signaler fra selskapene indikerer et utbytte i år som er 52,8 millioner kroner høyere enn budsjettet

Rådmannens forslag til vedtak

**DRAMMEN
KOMMUNE**
— et godt sted å leve

**ÅSKOLLEN
SKOLE**

**Fast ungdomsskoletilhørighet
for elevene fra Åskollen skole**

Verbalvedtak i forbindelse med handlings- og økonomiplan

«Utrede muligheter for en paviljong ved Marienlyst skole slik at elevene fra Åskollen kan tilhøre én av ungdomsskolene. Sekundært kan man utrede muligheten for en paviljong ved Galterud skole med samme formål, hvis det ikke er gjennomførbart på Marienlyst skole. Utredningen fremlegges til 1. tertial 2023.»

Konklusjon i utredningen ved Marienlyst skole

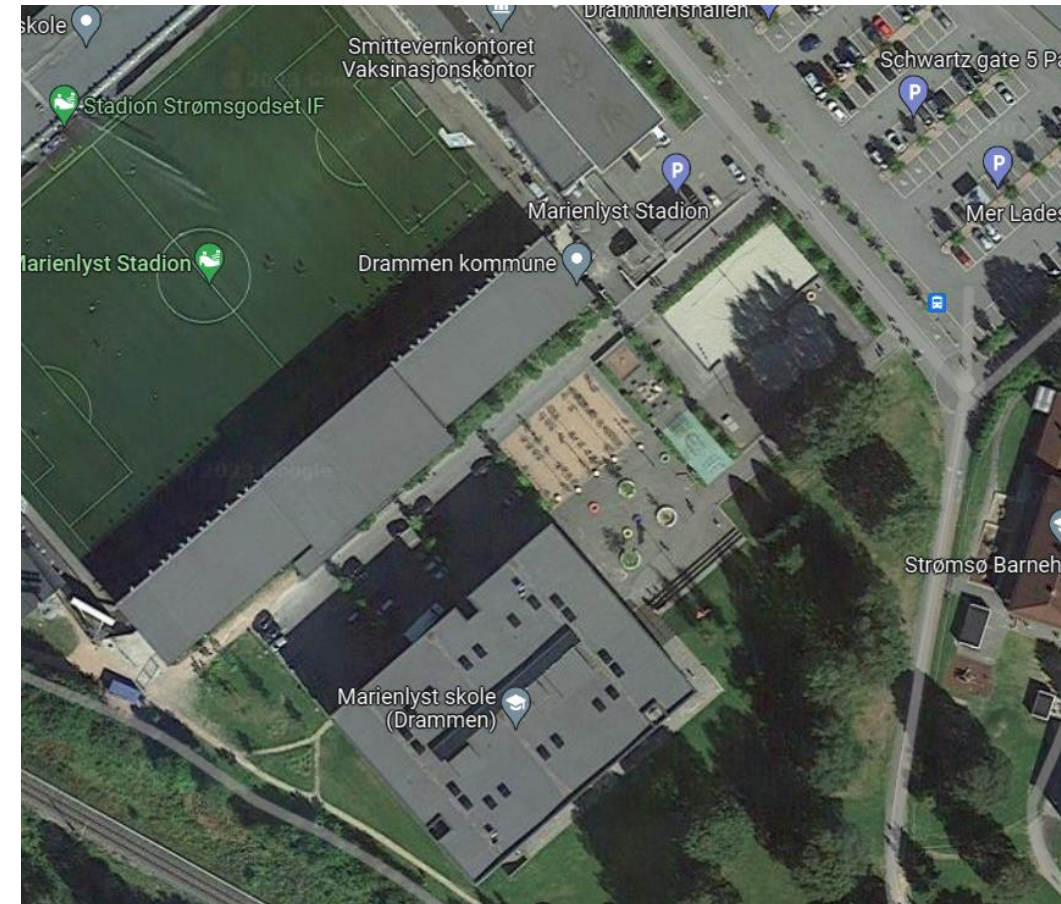
- Det er mulig å gi elevene fra Åskollen barneskole fast tilhørighet til Marienlyst ungdomsskole dersom det etableres modulbygg for å øke kapasiteten.
- Estimert kostnad for etablering av modulbygg er 9 millioner kroner.
- I tillegg kommer 1,3 millioner kroner i leiekostnader for modulene hvert år.
- Når modulbyggene kommer i drift, vil det påløpe kostnader til strøm, renhold og renovasjon for arealene i modulbygget.

Muligheter ved Marienlyst skole (arealer)

- Nytt modulbygg må inneholde åtte klasserom og arealer for arbeidsplasser
- Det er mulig å plassere modulbyggene flere steder, men rådmannen vurderer at et areal ut mot Schwartz gate er best egnet
- Det vil samtidig være behov for mindre utbedringer av to rom i bygget til Marienlyst ungdomsskole for å tilpasse dette bedre til undervisning. Dette tas innenfor egne rammer.
- En økning i antall elever ved skolen vil øke behovet for hallflater til kroppsøving. Dette gir økte leiekostnader for undervisningstid ved Drammensbadet eller i Drammenshallen.

Kartutsnitt

Muligheter ved Marienlyst skole (tid)

- Det vil ta cirka ett år fra arbeidet med å etablere modulbyggene starter, til modulbyggene står klare til bruk for skolen.
- Det er planlagt for at velkomstklassetilbudet ved Kjøsterud ungdomsskole skal flytte til Marienlyst skole fra skoleåret 2024-2025. Utredningen har tatt høyde for dette.

Utredning vedrørende modulbygg på Galterud

- Ut fra innholdet i verbalvedtaket i forbindelse med handlings- og økonomiplan 2023-26 og konklusjonen knyttet til Marienlyst, skulle ikke modulbygg ved Galterud vært utredet
- Rådmannen tar selvkritikk på at løsninger som inkluderer modulbygg ved Marienlyst og Galterud, gikk parallelt

Handlingsplan for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg

- Etter kommunestyrets behandling av handlings- og økonomiplan 2023-26 har kommunestyret vedtatt handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg.
- Denne planen peker i en noe annen retning enn verbalvedtaket som ble fattet i forbindelse med handlings- og økonomiplan 2023-26
- Kommunestyrets behandling og vedtak om handlingsplanen har også stått sentralt i rådmannens arbeid i spørsmålet om fast ungdomsskoletilhørighet for elevene fra Åskollen skole

Aktuelle prinsipper i handlingsplanen

A. Undervisning skal fortrinnsvis tilbys i bygg som kommunen eier selv

B. Kommunen skal utnytte elevkapasiteten i skolebyggene

D. Dersom et område i kommunen ser ut til å ha varig begrenset kapasitet, og det er mulig å bygge ut en skole i området, bør permanent utvidelse velges fremfor midlertidige løsninger

- Forklaring: Det er ønskelig å tilby elever undervisning i ordinære skolebygg, og unngå leiekostnader for oppsett av nye modulbygg

I. Skoler skal så langt det er mulig ikke leie arealer til kroppsøving av eksterne aktører, og disse aktivitetene bør foregå i egneide lokaler.

- Forklaring: Kommunen ønsker primært å eie lokaler eller haller som benyttes til kroppsøving
- Dersom dette ikke er mulig vil kommunen prioritere å leie av lokale frivillige lag og foreninger, fremfor eksterne aktører

Ombygging av Galterud skole

- Mulig å endre planløsning og øke kapasiteten innenfor nåværende skolebygg
- Ikke behov for å bygge ut
- Har kapasitet for hallflater til kroppsøving
- Ombyggingen er beregnet å koste 6,5 millioner kroner
- En liten økning i husleiekostnadene og driftskostnadene når arealene tas mer i bruk
- Midler til ombyggingen vil legges inn i forslaget til handlings- og økonomiplan 2024-27, dersom dette alternativet vedtas
- Ved dette alternative vil rådmann komme tilbake med en sak om endring av skolekretsgrenser høsten 2023 som sikrer elevene fra Åskollen fast tilhørighet til Galterud ungdomsskole.

Ungdomsskole på Åskollen

- Vedtak i handlingsplanen om utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg
 - Åskollen ungdomsskole tas inn i planen, og det ses på byggemuligheter ved neste økonomiplan»
- Rådmannen har forstått at det er ønskelig å avklare en fast ungdomsskoletilhørighet fram til det er politisk vedtatt og bygget en ungdomsskole på Åskollen

Rådmannens vurderinger

- En ombygging av Galterud skole er i tråd med prinsippene i handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg som kommunestyret har vedtatt
- En ombygging av Galterud vil også være det rimeligste alternativet
- Rådmannens konklusjon er altså at det er mulig å tilby undervisningslokaler og fast ungdomsskoletilhørighet for elevene fra Åskollen uten bruk av modulbygg
- Derfor foreslås det å gjøre noen mindre ombygginger på Galterud for å legge til rette for at Åskollen-elevene får fast ungdomsskoletilhørighet på Galterud fra skoleåret 2024-25

**DRAMMEN
KOMMUNE**
- et godt sted å leve

Forslag til vedtak

1. Drammen kommunes rapport per 1. tertial 2023 tas til etterretning.
2. Drammen kommunekasses driftsbudsjett 2023 korrigeres i samsvar med rådmannens forslag til vedtak jf. tabell vedrørende budsjettendringer.
Tjenesteområdene kompenseres med totalt 139,2 millioner kroner:
 1. Overføring på totalt 31,2 millioner kroner gjennom tilbakeføring av mer/mindreforbruk fra 2022.
 2. Kompensasjon for høyere prisvekst med 30,0 millioner kroner.
 3. Tjenesteområdene er kompensert med totalt 78 millioner kroner for øvrige korreksjoner
3. Rådmannen gis fullmakt til å foreta budsjettekniske endringer som følger av Stortingets endelige behandling av revidert nasjonalbudsjett 2023.
4. Disponering fra Drammen kommunale pensjonskasses premiefond til delvis finansiering av årets reguleringspremie økes fra 60 til 150 millioner kroner.

Forslag til vedtak

5. Netto mindreforbruk (ubrukne bevilgninger) i investeringsbudsjettene for 2022 for kommunekassen og Drammen Eiendom KF re-bevilges i 2022 i henhold til vedlegg II til forslag til vedtak. Rådmannen gis fullmakt til å fordele de ubrukne investeringsmidlene på enkeltprosjekter i samsvar med kommunestyrets tidligere forutsetninger. Re-bevilgningene finansieres i henhold til vedlegg.
6. Drammen kommunekasses investeringsbudsjett 2022 korrigeres i samsvar med rådmannens forslag, jf. vedlegg II til forslag til vedtak. Endringene i investeringsrammen finansieres i henhold til vedlegget.
7. Drammen Eiendom KFs investeringsbudsjett 2022 korrigeres i samsvar med rådmannens forslag jf. vedlegg II til forslag til vedtak. Endringene i investeringsrammen finansieres i henhold til vedlegget.

Forslag til vedtak

8. Driftstilskuddet til Drammensbadet KF økes med 420 000 kroner til totalt 28 420 000 kroner.

9. Det søkes Husbanken om ytterligere låneramme for startlån (til videre utlån) på 300 000 000 kroner i 2023. I tillegg disponeres innfridde startlån i 2022 på 38 000 000 kroner til nye utlån, slik at samlet utlånsramme for 2023 blir på 788 000 000 kroner.

10. Drammen kommune imøtekommer anmodning fra IMDi om å øke årets bosetting av flyktninger fra 360 til inntil 430 personer. Rådmannen gis fullmakt til å disponere merinntekter som følger av den økte bosettingen og rapporterer status for dette i 2. tertialrapport 2023.

Forslag til vedtak

11. Drammen kommune stiller selvskyldnergaranti for låneopptak i regi av Vinn Industrier AS med inntil 30 000 000 kroner til anskaffelse av nye lokaler.

1. Garantien gjelder for lånets hovedstol på inntil 30 000 000 kroner med tillegg av 10 prosent av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 33 000 000 kroner.
2. Garantiansvaret er gyldig fra utbetalingstidspunktet og i 35 år.
3. Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet, og opphører etter 35 år med tillegg på 2 år, jfr. garantiforskriftens § 3.
4. Garantien må godkjennes av Statsforvalteren før den er endelig, jfr. kommuneloven § 14-19.

12. For lån i KLP og Husbanken gis rådmannen fullmakt til å slå sammen mindre lån med samme rentebetingelser. Løpetiden fastsettes som gjennomsnitt av de lånene som slås sammen.

Forslag til vedtak

13. Investeringsmidler til ombygging av Galterud ungdomsskole innarbeides i handlings- og økonomiplan 2024-2027.
14. Det settes av 1 500 000 kroner til klimafond. Avsetningen dekkes ved tilsvarende reduksjon av disposisjonsfondet.

**Partigruppene samlar sine
spørsmål og sender dem til
politikerpost innen
*tirsdag 6. juni kl 10.00***

**Svar på spørsmålene publiseres
i politikerportalen *fredag 9. juni***

DRAMMEN
KOMMUNE
- et godt sted å leve